

Karlstad 4 juni 2020

Nulägesbild – Hur mår det värmländska näringslivet med anledning av Corona?

Alla vi som arbetar på Handelskammaren har under den senaste tiden haft personliga samtal med över 1200 företag i Värmland. Vi har pratat om hur ni medlemmar mår, er situation och vad ni behöver hjälp med. Nedan följer en sammanställning av samtalen fördelat på olika branscher. Sammanställningen ska ses som en samling av röster. Det är en "ögonblicksbild". Den sjätte i ordningen.

Som vi alla vet är vi i ett läge där vi behöver kavla upp ärmarna och hjälpas åt. Vår förhoppning med denna sammanställning är att vi ska ha en gemensam och bred bild över hur det ser ut hos företagen och vad vi tillsammans kan göra för att göra situationen bättre. Här och nu, alltså idag, och på lång sikt.

Den generella bilden

- **Vi tar del av allt fler ljusglimtar.** Det vittnas om mer rörelse på såväl gator som vägar. "Vädret är på min sida". Europa börjar öppna upp och Kina kör på för fullt. Telefonerna har börjar ringa lite igen. Läget verkar till viss del ha stabiliserat sig och några som tog höjd för ett riktigt dåligt scenario under våren eller som förutspådde att kundernas betalningsförmåga skulle falla radikalt inser nu att det blev lite bättre än förväntat. Men andra samtidigt undrar om det är nu smittan kommit till Värmland på riktigt?
- **Fortsatt fokus på omställning.** Många pratar om "det nya normala" och berättar om den "nya kostymen" och nya arbetssätt och om nya produkter och tjänster som snabbt kommit ut på marknaden. Värdet av förtroendefulla kundrelationer har visat sig varit än högre i den snabba anpassningen. Att tvingats tänka nytt får för många följden att verksamheten effektiviserats och förbättrats, något som kommer att kvarstå som en positiv effekt även post-Corona. Många vittnar också om en väldigt komplex scenarioplanering där det är svårt att hitta rätt dragläge. "Man får vara beredd på allt" och hantera och parera både upp- och nedgång.
- **Avvaktan inför framtiden.** Kortare tidshorisonter och större osäkerhet skär fortsatt genom alla branscher, och påverkar handlingsutrymmet. En stor fråga som många lägger mycket tankekraft på är hur hösten - eller för den delen framtiden - kommer att bli. Man är delvis i ett vakuum som fortsatt gör att företagen vidtar försiktighetsåtgärder med inställda eller uppskjutna satsningar och nyanställningar som följd. Särskild oro lyfts kopplat till den **norska gränsen**. Här är företagen utlämnade till myndigheters beslut och om gränsen förblir stängd kommer påverkan på det värmländska näringslivet fortsatt vara oerhört stor. Många sitter också "på nålar" och inväntar beskedet om **reserestriktioner** under sommaren.

- **Oro inför semesterperioden.** Flera vittnar om oro kopplat till likviditet och kommande semesterperioder. Att det kommer sina i många kassor och att de, som har möjligheten, kommer behöva ta av den egna plånboken. Kapital som egentligen var tänkt att återinvesteras i andra delar av verksamheten. Några som har haft en fin tillväxtkurva de senaste åren, ser också att den kommer att bli bruten.
- **Strukturella förändringar.** Många pratar om vilka nya beteenden som kommer att vara bestående. Framtida mötes- och resebeteenden lyfts särskilt. Flera pratar om att de kommit att sätta mer värde på sin tid som ett resultat av det man upplevt den här våren. Och att de kommer att göra det framöver också. Är det verkligen nödvändigt att resa till alla möten? Många tror att kortare arbetsmöten och interna möten till viss del kommer att ersättas av digitala möten, men att kundmöten fortfarande, i alla fall till viss del, kommer att ske fysiskt. Många vittnar om att digitala möten fungerar bra med befintliga kunder som man har relation med, men sämre med nya kunder. Vad innebär det för kommande nya affärer om fysiska möten fortsatt blir svåra att genomföra under en lång tid framöver?
- **Många är fortsatt hårt belastade** efter snart tre månader av en extraordinär situation där man snabbt behövt ställa om verksamheten och fått fatta många tuffa och snabba beslut. Att ha många medarbetare som jobbar hemifrån kräver också mer i ledningsstöd. De som går in i en semesterperiod pratar om vikten av återhämtning för att klara av en till synes osäker höst.

Tillverkning

(var vid årsskiftet Värmlands största bransch med 17 433 anställda)

- Stor variation mellan branscherna. Många upplever fortfarande att efterfrågan finns men allt tar längre tid och vissa ordrar skjuts upp. Några som har kortare ledtider upplever stor osäkerhet kring hur det blir efter sommaren.
- Varuflödena fungerar hyfsat, men en del förseningar, både från Europa men också i Sverige, medför för vissa utmaningar kring att säkra de utleveranser som kunder förväntar sig. Fler försöker hitta kompletterande leverantörer, gärna i närområdet, för att minska sårbarheten, vilket också går i linje med att vissa tror att situationen kommer att skynda på re-industrialiseringen när fler vill producera på hemmaplan.
- Att resandet fortfarande inte fungerar är för många ett bekymmer. Dels för att exempelvis uppstarter skjuts upp och att man i vissa fall inte får hit nödvändig utländsk kompetens, dels för att eftermarknadsverksamhet drabbas när servicepersonal inte kan resa. Stora komplexa projekt (för kunderna stora investeringar) kräver ofta personliga möten för att bli en affär.
- Bekymmer med bemanning tycks för många ha varit en farhåga som inte besannades, många vittnar om låg frånvaro under maj.
- Efterfrågan på olika typer av vätske- och medicinförpackningar är fortsatt stor vilket gör att många företag inom **papper och massa** mår bra. Några menar att ökningen beror på Corona, andra ser andra anledningar.
- För de industrier som levererar till **livsmedelsindustrin**, exempelvis de som levererar olika former av trycktjänster på förpackningar, går affären fortsatt bra, men man upplever att kunderna inte tar beslut om nya satsningar. Man saknar ett driv och uttrycker en känsla av limbo.
- Exporten hos **sågverken** har påverkats då många marknader idag är stängda. Importen fungerar men är besvärlig att jobba med. De vet inte från ena veckan till nästa om fabriker utomlands kan leverera, om transporten kommer att fungera och ledtiderna är långa. Många svenska sågverk har tagit tillbaka sina permitteringar som skedde tidigt. Bygghandeln i både

Sverige, Norge och Danmark går bra vilket gynnar några sågverk. Upplever stor efterfrågan på impregnerat trä vilket vittnar om många altanbyggen. Några tror att dippen kanske kommer nästa år, när folk har tröttnat på att snickra och bygga.

- Några **skogsföretag** säger att det tuffar och går men att det överlag är kortare tidshorisonter och att osäkerheten är större, mycket kopplat till hur det ser ut på sågverken.
- Från **stål- och verkstadsföretagen** kommer olika rapporter. Vissa har ett bra orderläge och de som är starka i Asien vittnar om ett bra tryck, särskilt i Kina. Andra har framskjutna ordrar och mer osäkerhet och ger signaler om att Q3 och Q4 ser svagare ut än Q2. För de företag som levererar till **fordonsindustrin** ser det inte längre lika nattsvart ut. Några pratar om att "det nya normala är en lägre nivå". De som drabbats av att deras kunder nyttjat sina lager märker att dessa nu börjar sina, vilket får till följd att kunderna vågar köpa nya delar när de i sin tur ser att de får in nya uppdrag. Kassaflödet hos kunderna verkar gå åt rätt håll. Fler har öppnat upp och produktionen i Kina är nu i normal takt men man väntar fortfarande på att mer ska hända i Europa. Några vittnar om fortsatta utmaningar med materialförsörjningen. Då olika delar av världen stoppat vid olika tillfällen har det varit problem med transporter som för vissa slagit knut på hela systemet.
- Några som levererar till **sjukvården** och **läkemedelsbranschen** mår bra.
- Företag inom **försvarsindustrin** går fortsatt bra.
- Många pratar om kommande höststopp då många företag drabbades hårt i och med "förlorade timmar" när de stora bolagen "hållit grindarna stängda" och service- eller monteringsjobb inte kunnat utföras. Bemanningen på höststoppen kan komma att bli en utmaning, förhoppningen är att alla bruk pratar ihop sig så att underleverantörerna kan få ut så många medarbetare som möjligt.

Handel

(handel var vid årsskiftet Värmlands näst största bransch med 14 445 anställda och Värmland stack ut nationell vad gäller hög tillväxt i gränshandel)

- Inom **dagligvaruhandeln** ser man nu mer traditionella handelsmönster men det förändrade köpbeteendet, med tillväxt inom näthandeln, fortsätter. Snittköpen är fortsatt lite högre och färre kompletteringshandlar. Butiker i köpcentrum samt citybutiker har det svårare, dels för att folk storhandlar i andra butiker dels för att det fortsatt är mindre rörelse i city.
- Livsmedelsbutiker som ligger längst gränsen vittnar om en fortsatt oerhört tuff situation, genom stängningen av Norges gräns. Mer eller mindre hela omsättningen har försvunnit och Norges förberedelse att hålla gränsen stängd över sommaren oroar såklart. En sommar med en stängd gräns kommer dock inte enbart få stora konsekvenser för butiker i gränskommunerna utan i hela Värmland.
- "Vi har aldrig varit med om något liknande!" **Sällanköpshandel** inom "Gör det själv"-marknaden, och byggvaruhuset säljer som aldrig förr. En trend även bankerna bekräftar då många privatpersoner lånar till husprojekt. Trävaruproducenter som säljer till stora bygghandelsföretag går också bra på grund av detta. Övrig sällanköpshandel vittnar fortsatt om gleshet i butikerna och många har ändrat sina öppettider. Dock har många butiker fått fler människor i rörelse under de senaste veckorna.
- **Bilförsäljare** vittnar om tapp och beskriver det som "halva trafiken" mot vanligt, även försäljningen av lastbilar är påverkad. Det är svårare att få till avslut. **Verkstäder** märker av en minskning men går hyfsat.

Hotell & restaurang och kultur & nöje

(besöksnäringen var vid årsskiftet en av de branscherna med störst företags- och sysselsättningstillväxt och Värmland stack ut nationell vad gäller hög tillväxt i gästnätter)

- Hotell, campingar, restauranger, barer, caféer, konferens, evenemang/nöjesbranschen/kultur är den bransch som haft det allra tuffast redan från början. Här kretsar mycket av oron fortfarande kring hur sommaren kommer att bli. De senaste veckorna vittnar dock några om en ljusning, där framförallt verksamheter som kan dra nytta av sol och fint väder via exempelvis uteserveringar ser en ökad försäljning.
- ”Det är tufft att driva en business som lever på besökare när man inte får locka gäster”, så formulerade en entreprenör inom besöksnäringen utmaningen med det gemensamma ansvaret tillsammans med kunder, gäster och besökare. Att som krögare eller värd vidta försiktighetsåtgärder och rekommendationer och samtidigt förlita sig på att andra lever upp till de ställda kraven. Att parera behovet av och önskan om att kunna välkomna kunder, gäster och besökare, men samtidigt ha en lagom nivå i sin marknadsföring för att ta sitt ansvar. Det blir i vissa fall ett moraliskt dilemma.
- ”Vad sinar först – tålmodet eller pengarna?” Man kanske klarar sig ekonomiskt men hur länge orkar man kämpa? Håller det i sig längre än året ut tar också pengarna slut för många. Några tror på en viss stegring under hösten, men att den normala nivån inte är tillbaka förrän 2021.
- ”I mars föll vi fritt, i april roddade vi om verksamheten och i maj landade vi i en ny organisation.” I **hotellvärlden** har man nu en ny verklighet och det pratas mycket om förändrade beteenden på sikt. Till vilken grad kommer mindre fysiska möten och resor minska behovet av hotellnätter? De få gäster man har härrör i stor utsträckning till bygg – och anläggningsbranschen. Man har ett fåtal privata gäster men i stort sett inga affärsresenärer. Bokningar sker med kort framförhållning vilket ställer stora krav på flexibilitet i organisationen.
- De flesta **restauranger** och **cateringfirmor** har vidtagit alla tänkbara åtgärder med stödpaket, varsel, ändrade öppettider, nya verksamhetsben och sätter nu hoppet till att smittan - och därmed även restriktionerna - ska försvinna så snabbt som möjligt. Många har gjort stora omsättningstapp. Några upplever att efterfrågan ökat lite sedan någon vecka tillbaka, vilket säkert hänger ihop med det fina vädret. Man ställer om från inomhusplatser till utökade uteserveringar. Ett cateringföretag vittnar om att det börjar röra sig åt rätt håll, från helt nattsvart till att nu ha fått några uppdrag.
- **Kulturarrangemang** - teateruppsättningar, konserter och festivaler som varit planerade till såväl sommaren som hösten 2020 har fått bokas av och ställas in. De arrangörer som var tidiga med att boka om sina events till tidig höst uttrycker en viss osäkerhet kring om dessa kommer att kunna genomföras. Helt klart är det många event som ska få plats i kalandern till hösten och 2021!
- Några **museer** har öppnat upp inför sommaren, andra erbjuder upplevelser utomhus och digitalt. Många hoppas att hemestern kommer att ge dem fler besökare.

Bygg & anläggning och fastighet

(bygg var vid årsskiftet den tredje största branschen i Värmland med 10 158 anställda och också en av de branscherna med störst företags- och sysselsättningstillväxt)

- **Byggföretag** vittnar fortsatt om att befintliga byggen rullar på. Marknaden framgent anses svårbedömd eftersom långa ledtider inom branschen gör att det är en viss eftersläpning. Någon vittnar om en avbruten upphandling, men i stort pratas det om hyfsade rapporter för 2020. De som har fokus på bostadsrätter och villor bedöms påverkas mer än de som bygger hyresrätter och skolor. Byggnader i trä tar också marknadsandelar så företag som är starka inom detta vittnar om ett bra läge.
- Många vittnar om normal närvaro under maj, vilket innebär att det produktionsbortfall många tog höjd för under våren inte har inträffat i praktiken.
- Materialförsörjningen fungerar bra, vissa har dock bytt några av leverantörerna under resans gång.
- På **anläggningsidan** rullar infrastrukturprojekt och byggen fortfarande på. Även konsulter och underleverantörer kopplat till mark och anläggning vittnar om bra tider. Finns dock en oro kopplat till orderstocken på längre sikt.
- Inom **fastighetsbranschen** är hyresnedsättning en fortsatt aktuell fråga för de som har kommersiella hyresgäster. På **bostadssidan** projekteras det fortsatt inom branschen men många tar höjd för en avvaktande marknad till hösten.
- Generellt sett är det ingen dramatik på andrahandsmarknaden för bostäder i Värmland. Även om hushållen är lite avvaktande vittnas det om att det fortfarande säljs bostäder. Däremot ser man en inbromsning i storstäderna som några tror kommer att skapa en sättning i marknaden här efter sommaren.

Transport och logistik

- **Godsflödena** har hittills fungerat ganska bra. ”Överlag så är det inte mer krångel och bök än vanligt”. Vissa flaggar dock för att transportererna, speciellt de långväga, är dyrare, har en lägre frekvens, kräver mer framförhållning och är mer otillförlitliga.
- Godstrafik via järnväg ser en liten ökning och en viss omfördelning mellan godsslag.
- Sjöfarten är påverkad av att vissa hamnar och marknader runt om i världen har varit stängda, men i takt med att de öppnar upp förutspås också en ljusning. Godsvolymer via Vänerhamn har dock varit stabila.
- Varugrupper har ändrats och många **åkerier** ställer om sina verksamheter och sina flöden. De som kör mot gränshandeln, restaurang och hotell samt fordonsindustrin har det tufft medan de som kör mycket till apotek, bygghandel, paketterterminaler och levererar mat hem till folk vittnar om bra tider. Fler upplever nu att det är mindre att göra än normalt vid den här årstiden och känner en oro inför framtiden.
- Godsflödet över gränsen mot **Norge** fungerar bra, om än att det tar lite mer tid. Företag upplever lättnader från Tullen både i Sverige och Norge och att dessa är väldigt hjälpliga.
- Företag som jobbar med **persontransport** - taxibolag, bussföretag, tågbolag och resebyråer, har det fortsatt tufft. Att det totala resandet minskar påverkar såklart också bensinstationer och försäljning av både drivmedel och butiksförsäljning. Några upplever att nu en ökad rörelse

i samhället inneburit fler resenärer, vilket är lite dubbelt – man vill både ha kunderna och undvika trängsel.

Livsmedel

- Det är i huvudsak en god efterfrågan på svenska livsmedel men flödena ser fortsatt annorlunda ut. Efterfrågan från **dagligvaruhandeln** har gått ner till en mer normal nivå. Här sticker dock livsmedelsbutiker vid norska gränsen ut, där efterfrågan fortsatt är oerhört låg. De som levererar livsmedel till restauranger, hotell och arbetsplatser vittnar fortfarande om stora tapp. Dock hörs röster om mindre uppsving, dels pga säsong och dels pga ökad rörelse i samhället.
- Den ökade efterfrågan på grönt och närproducerat verkar hålla i sig och på **gårdarna**, som är inne i en intensiv period, rullar verksamheten på. Det råder fortfarande en viss oro vad gäller bemanning av bär- och svampplockare. Även om Sverige har öppnat upp för utländsk arbetskraft säger vissa av de sändande länderna, exempelvis Thailand, fortsatt nej vilket kommer att påverka plockning av skogsbär. Vissa gårdar har löst situationen genom att anställda ungdomar från närområdet.
- På inköpsidan är det och har det varit relativt få störningar, farhågan att exempelvis frukt och grönt skulle bli svårare att få tillgång till har hittills inte besannats.

IT

- Några IT-företag vittnar om en ökad efterfrågan de senaste veckorna. Någon uttryckte det som: "Från ett slags krampliknande tillstånd finns det nu lite framförhållning i affärer". Men samtidigt upplever många att läget fortsatt är osäkert.
- De många uppdragen som kom från att företags medarbetare installerade hemmakontor har sjunkit markant och det investeras inte lika mycket i ny hårdvara men underhåll och support krävs fortfarande. Samtidigt ser många ändrade beteenden hos sina kunder. "Vi upplever att vissa företags digitaliseringsprocess har tagit tvåårskliv under de senaste 8 veckorna".
- Många konsulter har nu kommit tillbaka från uppdrag och inte haft möjlighet att finna nya och istället blivit permitterade. De företag som har klarat sig bäst är de med långa konsultuppdrag som är verksamhetskritiska hos kunder.
- Flera företag som jobbar mot **e-handel** går bra. Likaså de som jobbar med datakapacitet och datasäkerhet.
- **Spelbranschen** går fortsatt bra.

Energi

- En samhällsviktig bransch som är van att hantera olika typer av kriser. Vittnar om att affären i sig går bra, "el och värme behöver ju verksamheterna fortsatt ha" och att det inte är någon större påverkan eller hot vad gäller energiförsörjningen.
- Inledningsvis fanns en oro för minskad tillgång på material och bränslen, men hittills rapporteras om bra flöden.

- Fanns initialt en osäkerhet kring kunders betalningsförmåga och man tog höjd för att många skulle begära anstånd med betalningar. Detta har inte inträffat och man ser inte heller någon ökad volym av stängningar pga obetalda fakturor. Dock flaggas för en eventuell förskjuten effekt där företag som hållit sig flytande tack vare exempelvis stödpaket på sikt kommer behöva begära anstånd eller betalningsplaner.
- En del företag är beroende av utländska experter för olika projekt och är därmed drabbade.
- Återvinningsföretag ser att färre kunder i olika typer av butiker och minskad produktion inom industrin leder till mindre material att återvinna. Något som påverkar deras affär.

Finans/försäkring/redovisning och juridik

- Hos **bankerna** har det lugnat ner sig med frågor från företagskunderna även om man fortfarande ger rådgivning kring "omställningsprocessen". Många bär känslan av att företag varit duktiga på att skära kostnader och att man inte vill dra på sig alltför mycket ökade lån. På privatsidan kommer fortfarande frågor om amorteringslättnader men några vittnar också om kunder som lånar i större utsträckning än tidigare. Fokus har gått från hur ska jag klara min privatekonomi till frågor kring exempelvis huruvida räntan skulle bindas till att kunderna nu är mer villiga att gå in i nya affärer. Många lånar för renoveringar, altaner etc. Man noterar också att fler föräldrar går in och blir medlåntagare på sina barns bolån. Något som sannolikt beror på att många unga har blivit av med sina jobb.
- **Revisionsbyråers** verksamhet rullar på kopplat till just revision. Vad gäller övriga rådgivningstjänster har efterfrågan utkristalliserats till att främst komma från kunder i branscher som går bra.
- **Affärsjurister** har att göra även om någon vittnar om att det görs mindre affärer. Det är fortfarande många företag som behöver juridisk hjälp och stöd kopplat till avtal och hantering av hela situationen. Det befarande antalet ökade konkurser har inte inträffat och man ser inte heller signaler om att dessa är på gång.
- Precis som tidigare är det många rättegångar som inte blir av som planerat. Både vad gäller **brottsmål** och affärsjuridik. Främst beroende på att det ofta är någon av alla involverade som inte kan medverka p g a någon form av symptom.

Andra tjänsteföretag

- Grad av påverkan beror på vem kunden är. Generellt oroligt i konsultvärlden då företag ser över kostnader och uppdrag som ligger löpande och särskilt tungt för de konsulter som vanligtvis sitter på plats hos kund. De tjänsteföretag som kan erbjuda digital rådgivning eller digitala tjänster mår generellt sett bättre.
- Några **teknikkonsultföretag** vittnar om att det rör sig åt rätt håll, men det beror såklart fortsatt på inom vilken bransch man har sina kunder. "Lampan lyser om än lite svagare". Många drabbades i och med att många industrier, framför allt stora företag, införde stopp. Nu, under den senaste tiden, vittnas det dock om att det börjat ordna upp sig mer och mer i takt med att några industrier börjar öppna upp igen, även om det går långsamt. Dock finns en fortsatt osäkerhet och avvaktan inför hösten och några upplever en tvekan till att dra igång nya projekt. Många vittnar om kortare framförhållning.

- Några **reklambyråer** är försiktigt positiva och ser en liten vändning där framför allt privat näringsliv har börjat få fart och kör på med kommunikation som tidigare satts på vänt. Många upplever dock fortsatt ett lågt inflöde av nya uppdrag och att tidshorizonten är kort.
- Från **bemanningsföretagen** är det fortfarande spridda skurar. Vissa pratar om att pågående uppdrag och projekt rullar på i vanlig ordning men de som är hårt exponerade mot vissa branscher har fått avslutade uppdrag men detta kan till viss del kompenseras av att branscher, som exempelvis läkemedels – och försvarsindustri behöver fler medarbetare.
- **Rekryteringsföretagen** ser ett minskat antal nya uppdrag men går också in i en period som vanligtvis är lugnare. Man upplever också att företagen är fortsatt avvaktande och i vissa fall vill vänta till hösten med beslut om nya rekryteringar.
- **Städföretag** vittnar om inbromsning av städ i folks hem. Särskilt hos äldre och barnfamiljer. Några upplever större efterfrågan på städ och sanering på arbetsplatser medan några upplever motsatsen - ”nästan alla jobbar ju hemifrån”.
- På gym och företag inom **friskvård/hälsa** är det glesare och många håller sig precis flytande. Någon ser en viss ljusning, att det börjar väckas till liv. Det är lite mer rörelse och några av de kunder som drog i handbromsen tidigare i våras har återkommit
- Någon **frisör** vittnar om en viss återhämtning efter första veckorna då upp till hälften av alla bokningar försvann och verksamheten har ställts om för att kunna efterleva rekommendationer och erbjuda tider för personer i riskgrupperna.
- **Säkerhetsföretag** vittnar om fortsatt efterfrågan även om produkten uppdaterats till att passa denna ”Coronatid”.
- Några **utbildningsföretag** som jobbat länge med distansutbildning upplever att de har en fin höst framför sig.
- Att jobba med ”utesälj” är fortsatt tufft och många pratar om en ”säljkår” som är fortsatt permitterad. Dock vittnar några om att vissa kunder börjat öppna upp för fysiska möten.

Stöd och fortsatta åtgärder

- För många företag, som inte är i akut kris, verkar stödpaketet ha landat bra och många ”håller sig flytande” med hjälp av dem. Det pratas mest om **korttidsarbete** och **hyresnedsättning** men många ser också fram emot att kunna ta del av **omställningsstödet**. Både företagen själva och bankerna vittnar om många företag är relativt försiktiga med att **låna** pengar. ”Företagen har varit duktiga på att skära kostnader och vill inte dra på sig ökade lån”. Eftersom många tror att effekterna kommer att bli långvariga samt att vissa branscher drabbas senare, pratar många fortsatt om vikten av **åtgärder som löper även under nästa år**.
- Per den 3 juni hade 1623 företag i Värmland ansökt om KTA. 1350 ansökningar har beviljats vilket omfattar dryga 11 000 anställda. Flest ansökningar finns inom handel, hotell och restaurang och tillverkning.
- Enligt UC är konkurserna åter på normala nivåer. Sett till antal **konkurser** hade Värmland 72 registrerade konkurser perioden jan-maj 2020 jämfört med 51 samma period 2019 och 86 under 2018.
- Förutom stödåtgärder pratas det mycket om att vikten av att öppna den norska gränsen och av en snabb återhämtning, både globalt (Värmland är ju som bekant superglobalt!) och i samhället i stort.